UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato in primam Digesti Veteris Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Iis qui sunt sui vel alie. iur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96393

Visual Library

omnes, vt d. l. diui. §. j. Secundo caſu principali, quando in iudicio non interuenit iuſtus cõtradictor, ⁊ tunc ſententia nõ facit ius, vt l. qui repudiantis in fi. ⁊ d. l. cum non iuſto.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ¶ Ingenuum. De materia hui⁹ legis, vide Alex. in l. ſepe. ĵ. de re iudi. Item qualiter pro ſententia ſit preſumptio iuris, ⁊ de iure, nec ꝯ eã admittat̃ ꝓbatio, ẽt ſi notorie cõſtaret, vel confeſſione partis deberet retractari, vide Anto. in conſi. xxvij. Itẽ vide eũdem Anto. cõſi. xxviij. qđ qñ ſciẽtia ẽ notoria, admittat̃ ꝯ ꝑſumptionẽ reſultãtẽ ex re iudi. Abb. in c. ſuborta. de re iud. ⁊ ponit Anto. in d. cõſi. xxvij. ex cui⁹ verbis, potes elicere alias limitationes.
b POM. ¶ Sol. Vide Alex. l. ſeruũ filij. §. ſi ſtatuliberũ. ff. de leg. j. Fel. c. ſuper eo. de teſt.
c POM. ¶ Oppo. Vide Ang. Are. §. preiudiciales. Inſtitu. de actionibus.
d ALEX. ¶ Diui fratres. Vide Bar. in l. j. C. quo. bono. ⁊ vide Bar. in l. Julianus. ĵ. de condi. inde. Et an ſentẽtia lata ſup ſexu, faciat ius quo ad oẽs. vide Bal. i l. fi. in fi. C. de ſuis, ⁊ legi.
e P. PAV. P. Ingenu⁹. Itẽ ſi pronũtiet̃ aliquem eſſe bone vocis, fame, ⁊ cõditionis, vide Cõ. in cõſi. lxxiiij. poſt princ. inci. q2 ſuperius. vbi allegat Bal. in l. j. C. quib. res iud. nõ noc. Itẽ circa regulã huius legis ingenuũ, qđ ꝑſumat̃ ꝓ ſentẽtia, ⁊ qđ ẽ ꝑſumptio iuris, ⁊ de iure, ꝯ quã regulã nõ admittet̃ ꝓbatio, vide multos caſus, in qb. põt opponi ꝯ ſentẽtiã, lꝫ trãſierit, i rẽ iudicatã, quos ponit Fely. in c. qm̃ ꝯ extra de ꝓba. Itẽ poſtquã ſententia trãſiuit in rẽ iudicatã, ſi aliqs petat eã corã ſuperiori cõfirmari, ꝑſumit̃ ꝓ ea quo ad certitudinẽ, vt nõ ſit op⁹ aliđ probare. Vide Fely. in c. cũ veniſſent. extra de teſti. in princ. Itẽ qđ ſi ſñia eſſet notorie iniqua, vel iniuſta, an trãſire poſſet in rẽ iudicatã, ⁊ an reddat̃ nulla vide omnino q̃ ſcripſi ad Bar. in l. j. C. qñ prouo. nõ eſt neceſ. Itẽ ad regulã, qđ habeat̃ pro veritate, ⁊ faciat ius, vide Pau. de Eleaza. in liiij. q.

De iis qui ſunt ſui vel alie. iur. Rub. Vj.

LEX PRIMA.

1 ☞ Papa confirmãs priuilegia vel ſtatuta alicui ciuitati, intelligitur confirmaſſe iuſta.
2 Conſuetudo poteſt auferre de iure alterius ex cauſa.
3 Dominus quibus caſibus poſſit ſeruum delinquentẽ punire?
4 Iudex ob nimiam ſeueritatem, poteſt ab officio remoueri.

a D E iure-[a] Hec lex, vſq3 ad legẽ, itẽ in poteſtate nr̃a. h. d. Perſonarũ q̃daʒ ſunt ſui iuris, q̃dã alieni, vt ſeruus, ⁊ id qđ ꝑ ſeruũ acqrit̃, domino acqrit̃, ⁊ dominus inhumaniter ꝯ ſeruos ſeuiẽs, punit̃, ⁊ ſeruũ vẽdere iubet̃ h. d. Diuiditur in duas partes, q2 primo continuat ſe ad ꝓcedẽtia: ⁊ ponit diuiſionẽ ꝑſonarũ q̃ eſt bimẽbris. In ſcđa ꝑſeqtur ſꝫ membrum diuiſionis. ſcđa ibi itaq3, ⁊c. No.
b tex[b]. ibi: nã ſi cognouerim⁹ ⁊c. q̄ cognito vno ꝯriorũ, cognoſcit̃ ⁊ reliquũ. Opponitur ad hãc legẽ hic dicitur quod perſonarũ q̃dã ſunt ſui iuris, q̃dã alieni, imo quedam ſunt perſone, q̃ non ſunt ſui iuris, vel alieni: vt i §. ſi ab hoſtib⁹. Inſtit. quib. mod. ius pa. po. ſol. Captus ab hoſtib. eſt ſeruus, de quo in ꝯrio, ſed ſi reuertat̃ iure poſtliminij dicit̃ eſſe liber, ⁊ iſto reſpectu ſtat⁹ eius videt̃ fuiſſe in pẽdẽti. Et ita intelligit̃ q̄ ſequit̃ in glo. que hoc dicit, ⁊ gl. hic poſita dicit, q̄ hec diſtinctio tota eſt de iure ciuili, ſed ꝓcedens poſita in tit. proxi. in l. iij eſt partim de iure naturali, ⁊ partim de iure gen. Et iſta gl. poſſet repꝛhendi: quia vr̃ q̄ hec diuiſio ſit partim de iure naturali, ⁊ ciuili, ſcilicet ſi qs ſit iuris ſui vl̃ alieni, ⁊ ſic liber: quare glo. nõ vr̃ bene loqui: tñ ſalua glo. q̄ etiã iſta pars, q̄ ſi qs ſit ſui iuris, eſt de iure ciuili: q2 patria poteſtas eſt de iure ciuili, vt l. nam ciuiũ. ĵ. eo. Et nõ ſequit̃, ⁊ lꝫ ſit filius in poteſtate patris, q̄ nõ ſit liber, imo liber eſt. Opp. dicit̃ hic, q̄ qcquid ſeruus querit, dño querit: ꝯ l. q̄ ſeru⁹. ĵ. de acqui. poſ. Solu. Illud qđ acquirit dño acquirit ſi
1 iuſte acquirit, vt hic, ſecus ſi iniuſte acquirit: vt i ꝯrio, † qđ vꝫ
c ſi papa confirmat[c] omnia priuilegia alicui eccleſie vel collegio
d ſeu ciuitati que ſtatuit, q̄ videt̃ confirmare q̃ ſunt iuſta,[d] arg. l. j. §. j. de his que in teſta. delen. ⁊ eſt caſus extra de iureiur. c. j.
* li. vj.* Opp. ⁊ videt̃ etiã q̄ ſeruus acquirat nõ dño: vt Inſti. ꝑ quas ꝑſo. no. acqui. §. de his. Sol. Dic q̄ ſeruus acqrit dño, vt hic. Itẽ quaſi dño, vt in ꝯrio. Opp. q̄ imo ſibi acquirit vt inſtitu. de ſtipu. ſeruo. §. ſed cũ factũ. Sol. licet ibi domino principaliter non acquirat̃: querit tñ ſecundario: q2 cõmodũ ex eo prouenięs eſt dñi. Oppo. imo q̄ ſeruus acquirit eſt in pendenti, vt ĵ. de vſufru. l. ſed ⁊ ſi quis. §. interdũ. Sol. licet aliquo tpe ſit in pẽdenti: tñ ex ſolutione poſtea facta de pecunia fructuarij, preſumit̃ res retro fuiſſe fructuarij: ⁊ ei fuiſſe acquiſi-
e ta, ⁊ ſic non obſtat. ¶ Opp. iterũ, nã ſeruus publicus[e], nõ acqrit reipubli. ſed alij vt pupillo, vt ĵ. rẽ pupil. ſal. fore. l. ij. ⁊ l. nõ aliter. ĵ. tit. proxi. Solu. ibi loquitur in tabellione, nõ in ſeruo: ⁊ qualiter tabellio acquirat, ibi dicam. Oppo. de l. ſi ſeruus. infra, de acqui. re. domi. Sol. vt ibi no. Opp. ad id quod dicitur, domino non eſt licitũ in ſeruos ſeuire. Contra de l. qui ſeruum. ĵ. de verb. obli. Sol. Ex iuſta cauſa põt dominus ſeruũ occidere, vt in ꝯrio, ſine cauſa non: vt hic dicit̃. Opp. ad hoc. C. de emã. ſer. l. j. So. Sine cauſa non eſt licituʒ ſeuire in eum, vt h c: tñ caſtigare eũ põt, ⁊ etiam ſine cauſa eum verberare, ⁊ ita loquitur hoc ꝯriũ. De quo dic vt ibi not. imo põt eũ vinculare, vt ibi. Opp. đ2 hic q̄ dominus occidẽs ſeruũ tenet̃: imo nõ tenet̃: q2 ꝯ dominiũ, nõ dat̃ actio Aquiliana: ſed ꝯ aliũ eidẽ ſic, l. itẽ Mela. §. legis Aquilie. ĵ. ad l. Aquil. Sol. verũ eſt q̄ dominus nõ tenet̃ ciuiliter, cũ illa actio det̃ dño vt in ꝯrio, ſed bñ tenet̃, criminaliter, vt hic. Oppo. dr̃ hic q̄ ius ſuũ non dꝫ alicui auferri, Cõtra l. ſi vẽditor. §. ſi cõſtat. ĵ. cõmu. pre. Sol. qđ hic dicit̃ eſt verũ niſi cõſuetudo aliud iducat, q̄ eſt valde notabile.
2 Ex quo habetis † q̄ conſuetudo põt auferre de iure alterius,
f qđ intelligit̃ ex iuſta cauſa[f] aliter nõ: q2 nec princeps hoc poſſet, vt dixi in l. j. š. de cõſtitu. princ. qđ no. per gl. ⁊ doc. in l. quoties. de preci. impe. offeren. Itẽ dicit̃ hic, q̄ cogit̃ vẽdere. Contra C. de iure delib. l. nec emere. Sol. Hoc ſpeciale ꝯ illã regulã vt dicã in l. j. §. cura carnis. ĵ. de offi. prefe. vrbi. Querit hic
3 Gul. † nunquid ſeruus ſi cõmittat maleficiũ poſſit euʒ punire dñs? Et videt̃ q̄ ſic: vt ĵ. ad Sylla. l. ⁊ ſi certus ſit ꝑcuſſor. ⁊ ĵ. de verbo. oblig. l. q ſeruum. ⁊ l. ſi qs forte. §. ſi quos. ĵ. de penis. In ꝯriũ videt̃ tex. iſte. Quid dicẽdũ? Dic ſꝫ Gul. q̄ aut dominus vult punire ſeruũ q adulteriũ cũ vxore ſua cõmiſit, vel q ei nõ ſuccurrit cũ offendebat̃: ⁊ tunc poteſt eum punire: vt d. l. q ſeruũ. ⁊ d. l. ⁊ ſi certus ſit percuſſor. Ex alijs autem cauſis non poſſet, vt hic: Poſſet etiam pro delicto in vinculis eũ tenere: vt d. l. j. C. de emã. ſer. tamen poſtea oportet eũ puniendum iudici ꝑſentare: ⁊ eſt tex. notabilis. ĵ. ad l. Cor. de ſica. l. circũcidere. §. fi.
g Vltimo[g] lex † iſta inducitur[h] ad queſtionem, q̄ ſicut dominus
4 ꝑꝑ nimiã ſeueritatem repellitur a dominio ſerui, ita iudex ꝑ-
h pter nimiam ſeueritatem repellitur ab officio.

ADDITIONES.

a POM. ¶ De iure. Iſte, tex. ſecunduʒ Bal. hic, de quo Alex. conſi. ſuo lxx. vol. iij. preſtat arg. q̄ teſtis neſciẽs, ⁊ non cognoſcens id, ſuper quo deponit non probat.
b POM. ¶ Not. tex. an cognito vno ꝯriorũ ⁊c. vide late ꝑ Mod. Iaſ. ꝑſertim in l. j. C. de bo. poſ. ꝯ tab. q̄ eſt ꝯriũ quo ad cognoſcendũ q̄ cognito vno ꝯriorũ, cognoſcitur alterum, ſed quo ad cognitionẽ iuris, ſecus, q2 cognito quo non cognoſcitur alterum, niſi eadem militet ratio in vno q̃ in alio: alias ſecus eſſet l. ſed ⁊ cum aliquis negotia. ff. de neg. geſt. vbi late glo.
c ALEX. ¶ Si Papa cõfirmat. Late ponit Bal. i l. j. C. de monopo. ⁊ Guido de Suza. in l. priuilegia. C. de ſacroſ. ecc. ⁊ ibi Bart. ⁊ Bal i l. j. C. de ꝑci. ipe. offe. ex oppoſito. ⁊ i c. ſi gratioſe. de reſcri. in vj. ⁊ Cy. ⁊ Bal. in l. cum oportet. C. de bo. que lib. in prin. ⁊ quod ibi dixi.
POM. ¶ Vide Felyn. in c. ij. de reſcri. Bal. in l. omnes populi. de iuſtitia ⁊ iure. ⁊ ibi ꝑ Iaſ. ⁊ ꝑ Bald. c. j. per quos fiat inueſti. Ro. conſi. ccxviij. inci. preſens caſus vt duplicem habet dubitationem. Alex. conſi. lix. inci. viſo inſtrumento. in j. vol. ⁊ cõſil. cxxv. ij. volu. ⁊ conſi. cccxciij. in iiij. vol.
d P. PAV. P. ¶ Sunt iuſta. Vide Are. in l. quod Seruius. de acquiren. poſſeſſio.
* CLAV. ¶ C. j. lib. vj. Ad hoc vide alia duo iura ꝑ Ro. in conſi. ccxviij.
e ALEX. ¶ Seruus publicus. Sed h c dicit Bal. q̄ ꝑ tabellionẽ nõ acquirit̃. ſed ꝑ legẽ, ⁊ idẽ Ang. hic per iſtam glo.
f ALEX. ¶ Iuſta cauſa. Si papa confirmat omnia priuilegia tua intellig t̃ de his que ſunt iuridica. Et de his aliquod not. i l. i. §. fi. de his q̃ in teſta delen. ⁊ ꝑ Bar. in l. diuus. in §. nec generalẽ. ĵ de fal. ⁊ vide hic ꝑ Gul idẽ in materia feudorũ, vt ſi cõfirmant̃ poſſeſſiones, intelliget̃ facta confirmatio de iuſtis in c. j. in tit. ꝑ quos fi. inueſ. ꝑ Ang. hic, ⁊ idẽ dicit Bal i d c. j. ⁊ ibi dicit q̄ ẽt nõ intelligunt̃ cõfirmata priuilegia iuri ꝯria Et ibi dicit ẽt q̄ ſi aliqua priuilegia cõfirment̃ nõ intelligunt̃ cõfirmari, vt aliqđ ius nouũ det̃, niſi cõſtaret de intẽtione, ſꝫ Ca. ⁊ ibi latius vide, ⁊ Bar. i l. ſi ꝯſtat. de appel. adde Bal. conſi xxxvij lib. ij.
g POM. ¶ Vltimo. Vide Bal. in c. j. §. j. de pace iura. firman. per illum tex. Barba conſi. xxxvi ij. vol.

b ALEX. ¶ Inducit. Vide que dixi poſt Bar. in l. illicitas. §. veritas. ſ. de offi. pſid. ⁊ vide Gul. ⁊ Cyn. hic, ⁊ Ang. hic. Itẽ re mouet ꝑꝑ negligẽtiã l. mãcipia. ⁊ ibi Bal. C. de ſer. fugi. Itẽ ꝑꝑ longam infirmitatem. l. ſi quis vitium C. de offi. prefec. preto.

LEX TERTIA.

1 ☞ Dictio, item, eſt repetitiua.
2 Naturalis non eſt in poteſtate patris, nec etiam ſpurius, ⁊ ipſis pupillariter non ſubſtituitur.
3 Pater non dat filio naturali tutorem niſi confirmetur.
4 Statutum ꝙ qui ceperit aliquem de Petra mala vel eius filium, habeat mille, non comprehendit baſtardum.
5 Patria poteſtas quot modis inducatur.
6 Conſuetudine ſtante ꝙ patre decedẽte ſine filio in poteſtate fiſcus occupet bona, fiſcus non habebit patre mortuo habente filium epiſcopum.

Item in poteſtate. Hic ꝓſequitur primũ membrũ vſqʒ ad l. filiũ. ⁊ breuiter hoc intendit: Filius ex legitimo matrimonio natus, ⁊ deſcẽdentes ex eo ſunt in poteſtate parentũ, ⁊ nepos ex filio poſt mortẽ aui reincidit in poteſtatẽ patris, ſi pater ſuus fuit in poteſtate aui, quouſqʒ auus
1 vixerit. h. d. ¶ † Not. ꝙ dictio, item, ᵃ eſt dictio repetitiua: vt ſ.
a de lega. iij. l. in repetendis. ⁊ hoc eſt qđ dicit, non eſt recaſurus. videlicet ad ſubſtitutionẽ pupillarẽ, q̃ eis fieri nõ poſſet: vt not.
2 in l. ſi. C. de impub. ⁊ aliis ſubſti. Itẽ no. ꝙ † ad hoc, vt ſit in poteſtate pr̃is, oportet ꝙ ſit natus ex iuſtis nuptiis. Unde naturalis tantũ, nõ eſt in poteſtate patris, multominus ſpurius: vt in corpore qb᷒ mod. natu. effi. ſui. §. ſi. adeo ꝙ iſtis nõ põt fieri pu-
3 pillaris ſubſtitutio l. Lucius. ſ. de vul. ⁊ pup. ſubſti. Itẽ no. † ꝙ pater nõ põt ei dare tutorẽ, niſi ꝯfirmet: vt l. ſi. C. de confir. tut. Idẽ in ſpurio: vt not. in l. j. in prin. ſ. de teſt. tut. q2 nõ dicit fili᷒,
b vt d. §. ſi. Et hoc ᵇ allegabatur † ad q. de facto, dicebat ſtatutum
4 hic, ꝙ ſi qs caperet aliquem de illis de Petra mala, vel de eorũ filiis, ꝙ habeat mille, captus fuit qdã baſtardus, an capiens de
c beat habere p̃miũ. Et certe nõ: q2 ſpurius nõ dicit filius: ᶜ vt d. §. ſi. ⁊ no. Dy. in l. cũ pr̃. §. mr̃. de leg. ij. Itẽ no. qũo patria poteſtas, eſt introducta a iure ciuili. Ex hoc poſſet reddi rõ, quare filius nõ obliget patri ciuiliter: q2 cũ patria poteſtas fuerit introducta a iure ciuili, ſʒ qđ qcqd fili᷒ q̃rebat, pr̃i q̃rebat: ſi obligaretur ciuiliter illa q̃rerent patri, ⁊ idẽ apud eũdẽ inueniret obligatus: qđ eſſe nõ põt. Oppo. ⁊ videt qđ alij ſint modi, qbus
d patria poteſtas ᵈ cõſtituit ꝙ iuſte nuptie: vt in §. ſi qs igit. in
5 corpo. quib. mod. natu. effi. ſui. ⁊ ti. proxi. ꝑ totum. Sol. hic † eſt vnus modus patrie poteſtatis inducẽde, alius ꝑ adoptionẽ: vt ſ. tit. pxi. ⁊ alij ſunt ꝑ legitimationẽ, vt hic no. ⁊ eſt bo. glo. Inſti. de nup. §. ſi. ⁊ not. hãc gl. Oppo. dicit hic ꝙ recidit in poteſtatẽ, niſi exiuerit ⁊c. Cõtra de § illud. in aut. cõſti. q̃ de dig. Solu. ibi pr̃ exiuerat de poteſtate patris ſui, ꝑ dignitatẽ, quo caſu filii recidũt in poteſtatẽ ſuã, vt in ꝯrio: ſecus ſi ꝑ emãcipationẽ, ⁊ hoc
e not. q2 ᵉ valet ad q. Cõſuetudo eſt in multis partib᷒, † ꝙ ſi pr̃ de
6 ceſſerit ⁊ aliquẽ filiũ mortis tpe in poteſtate nõ habuit, ꝙ curia,
f vel baro ᶠ poſſit oĩa bona ſua occupare. Modo quidã deceſſit, ⁊ nullũ filiũ tpe mortis habebat, niſi quẽdã clericũ poſitũ in dignitate, puta q2 erat ep̃s, mõ curia petit bona, opp. ꝯ eã qđ iſte q deceſſit tpe mortis habebat filiũ, replicabat ꝙ nõ erat in poteſtate: q2 exiuerat ꝑ dignitatẽ, qd iuris? Dic qđ curia nihil debet habere, imo dʒ ſuccedere filius. Ad id qđ dicit ꝙ filius exiuit de patria poteſtate ꝑ dignitatẽ, verũ eſt, ſcʒ inq̃tũ faceret ꝯ eũ, ꝙ eſſet in patria poteſtate. Sed ſi eſſet ei fauor, adhuc in po
* teſtate patris iudicaretur: * vt pʒ in d. §. j. in gl. preſtet. ⁊ eſt gl. j. in l. nepotes. ſ. eo. ⁊ ſ. ad Maced. l. j. §. ſ.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Dictio, item. Vide per eundẽ in l. j. in princ. de publica. ver. quandoqʒ.
b POMA. ¶ Et hoc. Vide Fel. in c. in p̃ſentia. de ꝓba. verſ. quid iuris. Barb. cõſi. xx. vol. j. Bal. in l. apud hoſtes. C. de ſuis ⁊ leg.
c ALEX. ¶ Non dicit filius. Contrariũ videt q2 rõne publice vtilitatis, videt etiã hoc caſu habere locũ ſtatutũ vt in ſimili in l. ſi qs ingraueſcẽte. §. vtrũ. ad Sylla. ⁊ ibi Bar. ad hoc notabile, v. de gl. no. in cle. j. de baptiſ. ⁊ not. l. j. C. de accu.
d ALEX. ¶ Patria poteſtas. Sʒ an Iudei habeãt filios in poteſtate videt ꝙ nõ: q2 nõ ꝯhunt ſʒ morẽ eccleſie. Cõtrariũ dicit Bal. hic. ſi ꝯhunt ſʒ cõſuetudinẽ eorũ. Adde not. ꝑ Iac. de Are. ⁊ Ludo. in l. multũ. ſ. de ver. obli. Quid aũt in filiis Iudeorũ aſſumẽtibus ſanctũ baptiſma. gl. in verb. Iudeorũ. in ſi. xxviij. q. j. can. Iudeorũ. videt velle qđ liberent. Et ad primũ, ad de ꝙ idẽ dixit hic Bal. in paganis: q2 matrimoniũ fuit de iure naturali. ⁊ hoc dũmodo ſint ſub imperio Ro. ſʒ Bal. hic. Sed certe cũ nõ ſit verũ matrimoniũ apud eos. c. quanto. ⁊ c. gaudemus. de diu. nõ obſtat ꝑꝑ hãc legẽ. Que dixi ex iuſtis nuptiis: rũde ſʒ Pet. de anch. ꝑ l. die ſabbati. C. de Iudeis. in ver. ex tolerãtia. Et ꝙ Iudei dicant habere filios in poteſtate, vide q̃ ſcripſi poſt Bart. in l. apud Iulianũ. §. j. de lega. j. Adde an Iudei habeant filios in poteſtate, qđ voluit Cal. conſi. iij. vbi ponit, an filij Iudeorũ poſſint eis inuitis baptizari.
e ¶ Et hoc not. q2. Adde Cy. in d. aut. ſed epiſcopalis dignitas. Et Nico. Neapol. hic, quid in Iudeo effecto Chriſtiano habẽte patrẽ. And. barb.
f ALEX. ¶ Curia vel Baro. Et ſic no. ꝙ monachus eſt in patria ptãte, quo ad fauores, vt no. gl. in l. ſi ex cauſa. §. Papinianus. ſ. de mino. Ibidem qũo intelligat ꝑ dignitatẽ ſolui patria poteſtas: ꝙ verũ quantũ ad cõmodũ filij. Adde tñ ꝙ ꝑ militiã ⁊ doctoratũ non liberat quis a patria poteſtate l. ſi maritus. ⁊ ibi Bal. C. de patr. po. ⁊ hic adde Bal. in l. apud hoſtes. in ſi. C. de ſuis ⁊ legi. ⁊ Bal. in l. nepotes. eo. tit. ⁊ ibi etiam Angel.
* CLAVD. ¶ Iudicaretur. Ad hoc facit quod in ſimili idem Bar. in l. hoſtes ff. de capti. ⁊ poſtlim. reuer.

LEX SEXTA.

1 ☞ Filiatio quomodo probetur.
2 Patris vel matris aſſertio ſup filiatione, nõ p̃iudicat filiis.

a Filium. ᵃ Notabilis lex eſt, ⁊ hoc intẽdit: Ille dicitur filius legitimus, qui ex viro ⁊ vxore, ad matrimoniũ ꝯhẽdũ ⁊ generãdũ, habilibus ſimul cohabitãtibus, cõſtãte mr̃imonio naſcit.
1 h. d. ¶ † Not. quem preſumi habilẽ ad contrahendũ ſeu generã
b dũ, niſi probet oppoſitũ: vt ibi ſi cõſtet maritũ ⁊c. Et no. ᵇ pra
c cticã ex hac l. qualiter probetur filiatio. ᶜ Primo ꝙ inter Titiũ ⁊ Seiam fuit cõtractũ matrimoniũ legitime. ⁊ ꝙ iſti erant habi
* les ad matrimonium ꝯhendũ. Itẽ ꝙ Titius ⁊ Seia * vt vir ⁊ vxor inſimul habitabant, ⁊ ſic adinuicem ſe tractabant. ibi aſſidue ⁊c. Et ꝙ talis eorũ filius fuit natus ex dicta Seia, ⁊ ꝙ dictus filius fuit, ⁊ eſt in quaſi poſſeſſione filiationis, ⁊ ꝙ dicti Titius ⁊ Seia eum tractauerũt ⁊ tractant vt filium ſuum. Et ita tenet ⁊ reputat ab eis, ⁊ ab aliis eum cognoſcẽtibus, vt hic videt ꝓbari. ⁊ in l. non ignorat. C. q accu. non poſ. ⁊ l. non nudis. ⁊ l. nõ epiſtolis. C. de probatio. ⁊ l. j. ⁊ ibi dixi ſ. quo. bon. ⁊ not. Cy. in l.
d ſi vicinis. C. de nuptiis. ¶ Oppo. ad hanc l. ᵈ dicit hic ꝙ abſens ꝑ decẽ annos non tenet eũ quẽ inuenerit pro filio cognoſcere,
2 ꝯ l. j. §. ſi qs. ſ. de libe. agno. Sol. vt hic ⁊ ibi. ¶ † Querunt doct. eſt queſtio inter aliquos de aliquo filio, ⁊ negat eſſe filius ab aliquibus conſanguineis eius q dicit ſe filium eſſe: pater, quem aſſerit dicit: certe tu nõ es meus filius, an filio noceat? Et tenent doct. ꝙ non: q2 dictũ patris prodeſſe poteſt ⁊ nõ obeſſe: vt l. j. §. ſi quis. ſ. de carb. edi. Et breuiter refert Cy. ⁊ Iaco. de Aret. ꝙ fuit quedã mulier que erat regina, ⁊ habuit vnũ filiũ de quo
e dam milite, poſtea ille filius: q2 credebatur filius ᵉ primogenitus Regis, ſucceſſit in regno, demũ mater veniens ad mortem dixit, lʒ ſit filius meus, tamẽ non eſt filius regis ſed cuiuſdam militis: ⁊ ſic filius poſtea ſciens renuntiauit regno. Credo ꝙ
f filius qui renuntiauit regno, non bene fecit: q2 hoc ᶠ ſibi non preiudicabat. Et dicit Iaco. hoc non feciſſem ego: q2 non renuntiaſſem regno. Pro hoc eſt glo. in l. vlti. coniuncta glo. cũ tex. ſ. de
* prob. * Qualiter autem probatur quem eſſe de tali genere, vel de tali natione ⁊ familia: vide gl. in l. j. circa finem de proba.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Filium. ad hanc l. vide que dixi in l. miles. §. defuncto. ſ. de adult. Poma. ¶ Vide Alex. conſi. ij. vol. j. ⁊ ibi ponit quid de adoptiuo. ⁊ aliquid per Ro. conſi. xxxiiij. Alex. conſi. vlt. vol. v. ⁊ conſi. penul. verſi. ij. etiam eo. vol. Et aliquid ꝑ Fely. in c. in preſentia. de prob. ⁊ aliquid in c. per tuas. in j. ⁊ ij. notabili. de proba. ⁊ c. veniens. de teſt. ⁊ aliquid ad materiã. c. ſeries. de teſtib. Bart. conſil. cxvij. Bart. conſi. xxvij. ⁊ conſi. v. ⁊ conſil. lviij. ij. vol. latiſſime Iaſ. l. ſi is qui pro emptore. de vſuca. Fely. in c. in preſentia. de proba. Iaſ. in l. j. in princ. de contratab.
b POMA. ¶ Et not. Vide Per. de anch. cõſi. ccxxvij. inc. vr̃ ꝑ, ma facie. Et modũ probãdi filiationẽ, vide per Alex. conſ. xxv. in iiij. vol. ⁊ conſi. cvj. alias ccvj. in j. vol. Fel. c. j. de ſum. trini. ⁊ in c. illud. de preſum. per illum tex. Modũ vero probandi concubinatum vide per Ang. §. conſideremus. in authent. de trien. ⁊ ſemiſ. ⁊ modum probandi filiationem in ſpurio, vide per Inno. in c. Michael. de filiis preſby. quos refert Bal. in l. iij. ff. de lib. ⁊ poſth.
c ALEX. ¶ Probetur filiatio. Practica probandi filiationem. Adde not. per Cano. in c. ꝑ tuas. de prob. ⁊ Iac. But. in l. qdã. ff. de prob. ⁊ ꝙ no. in l. neqʒ profeſſio. C. de teſtamen. ⁊ dicit Bal. hic per hanc l. ꝙ ad probãdũ legitimationẽ filij, dʒ probari de matrimonio parentũ. Quod qualiter probat vide Bar. in l. ſi quis vxor de adul. Et iſtis adde alios modos per Bald. in l. neqʒ natales. C. de proba. Adde qualiter probet filiatio. Bal. conſi. lix. ⁊ cxix. ij. lib. Pe. de ancha. conſi. ccxxvj.

* Claud.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

* CLAV. ¶ Titius ꝛ Seia. Et nunquid iſta omnia debeāt ſimul
articulari ꝛ probari ponit Alexan. conſi. lj. vol. j. ꝛ aliquid cōſi.
xxv. volu. iiij. ꝛ conſil. xxx.
* CLAV. ¶ De proba. Qualiter quis probet filiū ſpuriū, vide
Inno. ꝛ Cano. in c. Michael de fil. preſby.
d ALEX. ¶ Opp. ad hāc l. An ſtet dicto p̄ris ꝛ mr̄is ꝛc. Adde
gl. i l. j. §. ſi mulier. ꝛ §. idē ꝑ ꝯtrariū ꝺ lib. agno. Et vide q̄ no. Bar.
ꝛ Bal. in l. Gall⁹. in prin. ꝺ lib. ꝛ poſth. vide gl. i c. ꝑ tuas. q̄ filij
ſint legi. ꝛ ꝑ Bal. in l. nō nudis. C. de ꝓb. ꝛ in d. c. ꝑ tuas. de ꝓb.
e ALEX. ¶ Credebat filius. Vide no. in c. ex trāſmiſſa. q̄ filij ſint
legi. ꝑ Bal. in l. neqꝫ profeſſio. de teſt. plene Jac. But. in l. qdā.
ſ. de proba. per Bar. ꝛ doc in l. ſi poſthum⁹ a primo. §. ſi. de lib.
ꝛ poſthu. Cy. in l. ſi vicinis. C. de nuptijs.
f POMA. ¶ Quia hoc. Limita vt per Imo. in c. officij. de peni-
ten. ꝛ remiſ. ꝛ ibi per canoniſtas.

LEX SEPTIMA.

1 ☞ Bannito exiſtente aliquo cuius bona ſunt confiſcata, ſi ali-
quis ei coniunctus decidit, ꝛ ſic ad bannitum defertur heredi
tas, bannitus, ꝛ non fiſcus ſuccedit.
2 Bannitus noſtri temporis, non equiparatur deportato.

SI QUA. Hanc legē perpetuo tene mēti eo ma-
xime reſpectu quo dicit, q̄ filio ſubla-
to ꝺ medio, Nepos ſuccedit loco p̄ris ſui. h. d. ꝛ hāc
legem multum not. nam facit ad queſtionem arduā.
1 † Aliquis cōmiſit maleficium, ex quo eſt bannitus, ꝛ omnia ſua
a bona ſunt publicata fiſco. ᵃContingit quod pater iſti⁹ banniti
moritur. Vel pone quod aliqua ꝑſona proxima bānito cui bā
nitus poſſet ſuccedere, moritur, modo fiſc⁹ vel commune, petit
hanc hereditatem, que eſt delata iſti bannito tanquam proximio
ri, fili⁹ banniti aſſerit q̄ debeat ſuccedere, ꝛ non fiſcus. Queritꝛ
qd iuris. Et videtur q̄ fiſcus vel cōmune debeat ſuccedere, vt
l. j. C. de hr̄. inſt. maxime cū fiſc⁹ in oīa bona debeat ſuccedere, vt
poſſet dici heres, vt C. ad l. Jul. de vi. pub. l. j. In contrariū de
b terminat Gul. per iſtā legē. ᵇꝛ facit l. ſi necē. §. ſi deportatus.
ſ. de bon. libert. Non obſtat gloſſ. l. j. allega. q2 eſt falſa ſecundū
2 Oldr. maxime cum † bannitus hodie non equiparetur deporta
to, ſecundum Jac. de are. ꝛ ita ibi per Cy. Vel ibi in ſucceſſiōe,
que deferꝛ ex teſtamēto, ꝛ ideo in odiū teſtatoris, qui inſtituit
ꝑſonā inhabilē, defertur fiſco, ꝛ queſtio noſtra loquitur in ſuc-
ceſſione, que deferꝛ ab inteſtato. ꝛ hoc ſecundum Gul. ꝛ Oldr.

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Publicata fiſco. An bona obueniētia ex bannito
poſt bannum, debeant eſſe ſua, vel fiſci, per Bar. in l. amiſſione.
§. qui deficiunt. de cap. dimi. per Bal. in l. j. C. de he. inſti.
b ALEX. ¶ Per iſtam l. Quia cum bannitus dicatur ſublatus
de medio d. l. j. ergo filius eius loco ſuccedit.

LEX OCTAVA.

1 ☞ Arguere a ſufficienti partium enumeratione poſſumus.
2 Furioſus nō poteſt vxorem ducere, licet iam ductā retineat.
3 Legitime factum non retractatur ex facto ſuperuenienti.
4 Patria poteſtas ſoluitur patre effecto monacho.
5 Filius effectus ſacerdos liberatur a patria poteſtate.

a PATRE FURIOSO. ᵃFuror ſuperueniēs nō
pōt facere, quominus fi
lij ex vltimo matrimonio nati ante, vel poſtea dicantꝛ
1 eſſe in patris ptāte h. d. Et ꝑ hanc l. † arguitꝛ a ſuffi-
ciēti partiū enumeratione, nā ſi iſte nō eſt de modis exeūdi de
2 poteſtate: ergo remanet in poteſtate ꝑ hoc arg. Itē no. q̄ † fu-
rioſus nō pōt vxorē ducere, lꝫ iam ductā retinere nō impediatꝛ.
3 Itē † q̄ legitime factū eſt, nō retractatꝛ ex facto ſuperuenienti.
Opp. de l. ſunt perſone. ſ. de reli. gl. nō ſoluit. Jac. But dicit,
b qꝺ illa l. cōcor. Opp. de l. nō diſtinguemus. §. ſacerdotio. ᵇſ. de
arbi. gl. nō ſol. Jac. but. ꝺt q̄ qñqꝫ cā impediēs reſpicit cām fi-
nalē, ꝛ tūc ſicut impedit a principio faciēdū ita impedit iam fa
ctū: vt §. ſacerdotio. Qñqꝫ reſpicit cām efficiētē, vt cōſenſum, q
eſt cā efficiēs matrimonij: ꝛ lꝫ ab initio aliqd impediat faciēdū
nō tñ tollitꝛ iam factū, vt hic ſm But. Et dic vt no. ꝑ Dy. in c.
actū legitime. extra de reg. iur. lib. vj. Querit hic Gul. multi
4 ſunt modi qbus ſoluitꝛ patria poteſtas. Quid ſi pr̄ † efficiatꝛ mo
nachus, an filij efficiantꝛ ſui iuris, ꝛ vtrū poſſint facere teſtm̄?
Et vr̄ q̄ nō: q2 nō eſt de modis, qbus ſoluitꝛ pat. pot, vt hic. In
c ꝯtrariū vr̄, nam iſte mutat ſtatū ᶜ ſicut deportatus, ꝑ qꝺ ſoluitur
pat. pot. vt inſti. qb mo ius pat. pote ſol. §. relegati. Item hr̄ ꝓ
mortuo, vt l. deo nobis. C. de epiſ. ꝛ cle. Idē tꝫ hic Gul. ꝛ Dy.
in l. ergo. ſ. de acquiren re. do. Itē q2 trāſit in poteſtatē alteri⁹,
vt abbatis: ideo non pōt habere aliū in poteſtate, vt ſ. ad l. Ju-
5 liam. de adul l. ſic eueniet. Quero qd † eꝫ, filius eſt factus cleri-
cus, vel alias eſt conſequutus dignitatē, an efficiatꝛ ſui iuris?
In dignitate epiſcopali non eſt dubiū: q2 efficitꝛ ſui iuris vt in
corpo. conſti. q̄ de digni. §. illud. In alia dignitate habes glo. ſ.
de mino. l. ſi ex cauſa. §. Papinianus. Quid ſi filius efficiatꝛ ſa-
cerdos: an liberetꝛ a patria poteſtate? Et vr̄ qꝺ ſic. c. inde eo-
rum. extra de etate ꝛ quali. dic vt ibi.

ADDITIONES.

a POMA. ¶ Patre furioſo. Vide Pet. de anch. cōſi. ccccij. inci.
tria dubia. in ſi. ver. iij. hoc proba, ꝛ Barb. conſi. lxiiij. in j. vol. ꝛ
Barb. in c. cōſuluit. in glo. in ver. tenebras. de offi. dele. Pan. c.
ab excōmunicato. de reſcri. Ale. in l. ſi vnus. §. pactus. ff. ꝺ pac.
b ALEX. ¶ §. ſacerdotio. Vide late Bar. in l. pe. §. ſi. ſ. ꝺ ver. ob.
c ALEX. ¶ Mutat ſtatū. Sꝫ qd ſi pr̄ efficiatꝛ hereticus? Dicas
q̄ filius liberatꝛ a patria ptāte ſm glo. no. in c. ij. de here. in vj.
iuncto tex.

LEX NONA.

1 ☞ Filiuſfamilias i cā publici iudicij pōt eſſe ſine p̄ris ꝯſenſu.

FILIUS. Quantū ad ius publicū, patria ptās
nō curatꝛ. h. d. Opp q̄ imo curatꝛ, q2 te-
ſtamēti factio eſt de publico iure, vt ſ. de teſta. l. iij. ꝛ
tñ filiuſfamilias nō pt facere teſtm̄, vt l. tā his. §. j. ſ. ꝺ
dona. cau. mor. Sol. Qꝺ hic ꝺr, nō curatꝛ. ſ. in publicis officijs
authoritate ꝛ vtilitate. De hoc dic vt ꝑ Cy. C. q teſta. fac. poſ. l.
1 ſeniū. Allegatꝛ hec lex † ꝑ doc. q̄ filiuſfa. poſſit eſſe in cā publici
iudicij ſine conſenſu p̄ris. lꝫ ꝯtriū no. ꝛ male in l. cū non ſolū. §. j.
C. de bo. que lib. in ſi. mag. gl. ꝛ eſt ꝯ eam l. inter. §. pen. ꝛ ibi per
Dy. ſ. ad l. Jul. de adul. quod no.

LEX DECIMA.

1 ☞ Sñia lata in cā principali, qñ ꝑiudicet in incidenti.

a SI IUDEX. ᵃHāc l. no. ꝛ hoc ꝺt in ſumma. Sē
tētia lata in principali, nō ꝑiudicat
in incidēti, de quo ſummarie eſt cognitū. h. d. Opp.
b ꝺr hic q̄ ſñia lata ᵇ in principali incidēti nō preiudi-
cat: ꝯ l. ij. C. de ordi. cog. Gl. ſoluit duobus modis, vno qꝺ in l.
ꝯtria nō pōt eſſe heres, qñ ſit liber, ꝛ iō ſñia lata ſup hereditate
in libertate ꝑiudicat, ſꝫ hic poſſunt alimēta dari, lꝫ nō ſit filius:
vt puta qñ pr̄ cōtēpſit Plautianū: q2 eius nō ſeruauit ſolēnita
1 tē. Aliter † gl. ſoluit in ſi. ꝛ melius, ꝛ hoc ponūt doc. qꝺ no. Nam
aut eſt ꝺ incidēti ſummarie cognitū, aut plene. Primo caſu ſen
c tentia lata in principali, incidēti nō ꝑiudicat, ᶜ vt hic. In ſcꝺo ca
ſu qñ eſt plene cognitū: tūc ꝑiudicat incidēti. Accedat l. ij. C. ad
legē Corne. de falſis. Opponitꝛ ad gloſſam de l. qꝺ in diē. §. j. de
compen. ꝛ l. ſi autem. §. j. de neg. geſt. Quare Gul. de Cug. di-
cit, ꝛ bene, q̄ ſi queris an ſñia lata ſuper principali, noceat inci-
denti, dic aut ſup principali qōne eſt plene cognitū aut ſumma-
rie. Primo caſu, aut ſñia nō pōt ferri in principali, qñ inciden-
ti ꝑiudicet: ꝛ tūc preiudicat, vt l. ij. ꝛ ibi no. C. de ordine iudici.
Et ꝑ hoc ſ. de excep. rei iudi l. duobus. Aut pōt ſup principali
ferri ſñia, adeo q̄ ſup incidenti non ꝑiudicet, tunc ſi de ea eſt co
gnitū, ꝛ fuerit ꝑ iudicē facta mentio ſup reprobatione inciden-
tis, tunc ꝑiudicat incidenti. Aut tacite fuit reiecta, ꝛ tunc non
preiudicat, vt alias dicitur, qñ iudex reprobat cōpenſationem
vel non, vt d. l. ſi autē. §. j. ꝛ l. qꝺ in diē. §. ſi. ꝑ alle. In ſcꝺo caſu ꝑn
cipali, qñ ſuper principali eſt ſummarie cognitū, vt in cā alimē
torum, de qua ſummarie cognoſcitꝛ, tunc ſententia lata in princi
pali, non preiudicat incidenti, ꝛ ita dꝫ intelligi hec lex, que eſt
no. ꝛ ſua gl. ꝛ alibi non eſt plenior. De hoc etiam dic per docto-
res in l. j. C. de ordin. iud.

ADDITIONES.

a POMA. ¶ Si iudex. Vide Ang. §. ꝑiudiciales. Inſti. de act.
Panor. cōſi. v. in j. vol. Imo. cōſi. cxxx. ꝛ cōſi. cxlv. ꝛ conſi. ſeq.
b P. PAV. P. ¶ Sñia lata. An autē ſñia lata in iſtis ſummarijs,
dicatꝛ mere diffinitiua? vide Jaſ. qꝺ non in l. imperiū. ſ. de iuriſ.
om. iudi. lꝫ Pau. de ca. teneat ꝯtrium, vt ibi per eum, q aliqua ad
dit poſtea in fine illius legis. Item q̄ ſententia ꝛ probationes
facte in ſummario iudicio proſint, ꝛ fidem faciant in iudicio ple-
nario, qñ in ſummario fuiſſet plene cognitum, vide Ant. in con
ſi. xxxvi. poſt prin. iuncto fine. ꝛ declara vt per Alex. in l. a diuo
Pio. §. ſi ſuper rebus. ſ. de re iudi. ꝛ in l. ſepe. eod. tit. ꝛ Fel. in c.
cauſam que. el. extra de teſtib. Pau. de caſt. in conſi. ccvij. vide
Cur. ꝛ Mod. in l. ij C. de eden. vbi concludit, qꝺ vbi in iudicio
ſummario fierent plene probationes, tunc preiudicatur in ple-
nario, licet Bar. voluerit contrarium, in d. l. ij. ꝛ Ang hic vide
per eos, q2 iſta regula, ſecundum communem ſententiam de-
bet intelligi, quando iudicium eſt ſimulatum reſpectu proba-
tionum, vide Deci. in conſi. xcvj. q2 in eo ſufficiat ſemiplena ꝛ
ſummaria probatio. Secus vbi plene probationes fuerint, ꝛ re
quiruntꝛ licet reſpectu proceſſus, eſſet ſummarium. Item adde
q̄ cōfeſſio facta in ſummario, ꝑiudicat in plenario. vide Fely. in
c. veniens. el ij. extra de teſtibus. ꝛ in d. c. cauſam que. ꝛ ibi et a3

dicit, ꝙ ſi teſtis in iudicio ſummario veruꝫ dicit, licet iſtud nõ faciat fidẽ in plenario, tamẽ ſi in plenario contrarium diceret, repelleretur tanquã periurus. Item circa illud quod dictuꝫ eſt, qñ in plenario iudicio plene cognitum fuit in contrarium, facit quod dicit Bar. in extrauaganti ad reprimendum in ṽb ſ. ſummarie, prope fi. vide pro prima opinione Decium late ꝯſi. xcvi. vide que ſcripſi ad Bar. in l. iubemus. hic alleg.

c ALEX. ¶ Non preiudicat. Quando ſententia lata ſuper pn cipali p̃iudicet incidẽti, adde Bar. in l. a diuo. §. ſi ſup. ꝺ re iud.

LEX XI.

1 ☞ Pater nõ legitimat baſtardũ, nec naturalem inuitum, niſi ſit infans.

Inuiti. Opp. imo rediguntꝛ in poteſtate, vt l. j. C. de dignitatib⁹. li. xij. Sol. fallit ibi.
a Quero, ſi filius baſtardus[a] nõ eſt in poteſtate p̃ris,
b nunquid pater poteſt eum legitimare † ſi filius non
1 vult?[b] Et dic qꝺ nõ, vt dicit tex. in aut. qui. mod. natu. effi. ſui §. generaliter. qꝛ non ſunt in poteſtate, vt l. itẽ. ꝫ. eo. ideo nõ p̃t cogi inuitus, arg. huius l. ꝛ gl. idẽ dico de naturalibus ex cõcubinis, ex cauſa vero hoc eſt verũ. Itẽ ſi ſit infans, vt l. iubem⁹.
* C. de emanc. liber.*

ADDITIONES.

a ALEX. ¶ Baſtardus. Limita vt in l. iubemus. C. de emã. libe. Uide per Guil. ꝛ Bald. in l. benignius. ꝫ. de legib. POMA. ¶ Uide Barb plene in cõſi. xxiij. in ij. vol. ꝛ in cõſ. lviij. eo. vol. Rom. conſi. cxciiij. inci. in propoſita. ver. aduertendum.

b ALEX. ¶ Non vult. An pater poſſit legitimare filiũ inuitũ, ꝛ idem in filio ignorãte ſm Pet. de anc. ꝛ vide tex. ꝛ ibi Inno. in c. qꝛ cũctis, de conceſ. preb. in vj. An infans po it legitimari, vide pulchre Rom. conſi. cxciiij.

* CLAV. ¶ Emanc. lib. Circa hoc vide Rom. conſil. cxliiij. in iiij. dubio.

---

a De adoptionibus, &c.[a] Rub. vii.

ADDITIO.

a P. PAV. P. ¶ De adoptionibus. No. ꝙ naturales ꝛ ſpurij, non poſſunt adoptari nec arrogari per patrem, l. in l. C. de natu. lib. §. ꝛ nos non latuit. in aut. qũo natu. effi. leg. Itẽ not. ꝙ ſtatutũ loquens de filio, non hꝫ locum in adoptato, qꝛ non eſt vere filius, ſꝫ fictus. Gl. eſt notabilis in l. filio quẽ pater. ff. de libe. ꝛ poſthu. facit qꝺ no. Cy. in l. generaliter. §. cum aũt. C. de inſtit. ꝛ ſubſti. ſub condi. factis. quẽ ſequitur Ang. in l. cũ in adoptiuis. C. de adoptio. facit qꝺ no. Imo. in l. ſeruus ĩ. de libe. ꝛ poſthu. ꝛ Bal. in l. ſi arrogator. ĩ. eo. facit qꝺ no. Bal. in auth. niſi rogati. C. ad Treb. ꝛ in l. ſi ita. §. ſi. de leg. ij. qꝺ recipiẽs emphyteuſim pro ſe ꝛ filijs ſuis, non comprehenduntꝛ adoptiui. vide Alex. in ꝺ. l. filio quẽ pater. ꝛ vide Imo. in l. j §. lex falcidia. ĩ. ad leg. falci. ꝙ ſtatutum ꝯ ius cõe loquens de filio, nõ verificatꝛ in adoptiuo. An clericus poſſit adoptari, vide Are. in l. ſi qs poſthumus. eo. tit. de lib. ꝛ poſth. ꝛ Alex. in l. gallus. §. quid ſi is. ad fi. vide q̃ habes ad Bar. in l. cũ in adoptiuis. C. de adop. vbi aũt fieret mentio de adoptione, intelligeretꝛ prout ſumitur in ſpecie, non aũt in genere. vide Bar. in l. pediculis. §. argento. de auro ꝛ argen. leg. facit qꝺ no. Bal. in l. hoc legatũ. de leg. iij. Alex. in l. certi condictio. ĩ. ſi certum peta. Bar. in l. vbi pactũ. in princ. cum quo tranſit Ang. ꝛ alij. C. de tranſactionibus.

LEX PRIMA.

1 ☞ Sponſus primo eſt interrogandus, quam ſponſa, nec aliter factum vitiat.
2 Proprium illud eſt, quod alicui non communicatur.

a Filiofami.[a] Per adoptionẽ qs trãſit in poteſtatẽ adoptantis, ꝛ adoptio in genere ꝯtinet ſub ſe adoptionẽ in ſpecie, ꝛ arrogatio fit de eo q eſt ſui iu-
b ris authoritate principis,[b] ſꝫ adoptio in ſpẽ fit de eo q eſt alieni iuris authoritate magi-
c ſtratus. h. d. No.[c] primo ꝙ † ante debeat inter
1 rogari ſponſus quã ſponſa, ꝛ hoc dꝫ ſeruari ſm gl. Uel dic ſm Mar. Silli. qꝺ nõ eſt vis, ſi aliter fiat, quã hic no. nec omiſſio ordinis, hꝫ hoc vitiare, cum nõ ſit de ſubſtãtia, vt ĩ. de ſol. l. nec enim. Sed hoc fit ad effugiendũ verecundiã, qꝺ etiam glo. hic
2 no. q̃ eſt bona. ꝛ no. tex. † qꝛ illud eſt proprium, ꝙ alicui nõ cõmunicatur ſecundum Iac. de aret. qꝺ valet ad multa.

ADDITIONES.

a POM. ¶ Filios. Uide Alex. cõſi. cxxvj. vol. iiij. Et an filius adoptiuus dicatur vere legitimus, vide Alex. conſi. ij. vol. j.

b ALEX. ¶ Authoritate principis. Nec ſufficeret authoritas ſenatorũ, vel populi ẽt permittente ſtatuto: vt p Bar. in l. nõ ambigitꝛ. ꝫ de legi. ꝛ vide Io. Fabrum, Inſti. de adoptio.

c POM. ¶ No. Uide are. l. ſerui electione. §. j. de leg. j.

LEX TERTIA.

1 ☞ Perſona vna quando poſſit ſuſtinere vicem plurium.
2 Legatum ſi factum fuit prioribus ciuitatibus de centum, ꝛ Titio, qui erat ex prioribus quinquaginta: Titius admittitur ad vtrumque legatum.
3 Iudex non poteſt inſinuare coram ſe donationem p ſe factam.
4 Tabellio non poteſt conficere inſtrumẽtũ de ſuo facto pro ſe.
5 Electi ſi plures ſunt ad eligendum rectorem, an poterunt vnũ ex ipſis eligere.

a Si conſul.[a] Ubi officia nõ ſunt repugnantia, vnus põt vicẽ duorũ ſuſtinere. h. d. Ad hoc allegatꝛ iſta lex. ꝛ hãc no. qꝛ bona eſt.
* Opp. ad hanc * l. qꝛ emancipatio in conſule nõ eſt neceſſaria, imo cõſulatus eximit a patria p̃tãte: vt C. de decu. l. ſi. li. x. ꝛ in aut. ꝺ cõſti. q̃ de digni. §. j. Sol. Olim dignitas cõſulat⁹ nõ liberabat a p̃tãte patria, vt hic, hodie ſecus. vt in cõtrario, ꝛ ibi ſunt caſus in qbus eximit. Opp. de l. ille a quo. §. tẽpeſtiuũ. ad Treb. Sol. Dr̃ia eſt inter iuriſdictionẽ contẽtioſam ꝛ
b voluntariã. Primo loquitꝛ ꝯtrium, ſcꝺo loquitur hic. Opp.[b] de l. ſi plures. ĩ. de pac. glo. non ſol. Tu dic, ꝙ ibi non ſuſtinet vicem duarum pſonarum vel plurium, imo vt vna perſona reputatꝛ ratione vnius officij, licet ſit tutor plurium pſonarũ, vt in
1 ꝯtrio, vel melius ſm Gul. de cug. ſic dicas. † Aut conſideratꝛ perſona vt perſona, ꝛ tunc vna perſona non põt ſuſtinere vicẽ pluriũ perſonarũ. ĩ. de pac. l. ſi plures. Aut conſideratꝛ perſona reſpectu alicuius qualitatis vel officij: ꝛ tunc aut officia inuicẽ ſe compatiuntꝛ aut non: primo caſu põt ſuſtinere vicẽ pluriũ, vt
c hic. alias non: vt ꝺ. §. tempeſtiuũ. ꝛ ĩ. de offi. conſu. l. j. §. ſi. Et[c]
2 ex predictis † arguitꝛ ad qõnem, teſtator reliquit prioribus[d]
d iſtius ciuitatis, centũ diſtribuenda inter eos. Itẽ reliquit quinquaginta Titio q erat de prioribus, nunqd poterit petere Titius quinquaginta, ꝛ admitti ad partẽ illorũ centum? ꝛ vr̃ ꝙ ſic, p hanc l. in ꝯtrium vr̃, ꝙ in generali legato de centum, ſit derogatum per ſpeciale: qꝛ generi per ſpeciem derogatꝛ: vt ĩ. de ali. ꝛ cib. leg. l. alimenta. §. baſilice. ꝛ in c. generi p ſpeciem. extra de reg. iur. li. vj. Quid dicendum? Dico ꝙ non põt admitti ad vtrunqꝫ. ꝛ vr̃ tex. in l. titia §. q Marco. ꝛ ibi p Dy. ĩ. de annu. lega. Non ob. §. baſilice: qꝛ reſpondet vt ibi no. p eundem
e Dy. Item eſt arg.[e] ad q. † Donatio vltra quingentos aureos
3 non valet ſine inſinuatione: vt l. ſancimus. C. de dona. modo Ti-
f tius iudex facit maiorem donationem, ꝛ eam inſinuat corã ſe,[f] an poſſit? Uidetꝛ ꝙ ſic per hanc legem ꝛ maxime cũ magiſtra-
g tus poſſit filios ſuos emancipare corã ſe,[g] vt hic. ꝛ l. ſeq. ſꝫ in emãcipatione, ſolita eſt fieri donatio, vt C. de col. l. vt liberis.
* ꝯcluditꝛ ergo, ꝙ corã ſe poſſit fieri.* In ꝯtriũ determinat Gul. de cu. Nam donatio ibi requirit inſinuationẽ, ne forte donans decipiatꝛ, ſꝫ ſicut errore poſſet induci ad donandũ, ita errore poſſet induci ad inſinuãdũ, arg. l. antique. ꝛ l. ſi mulier. ad Uelleia. Unde corã ſeipſo nõ poſſet fieri. ꝯ cuius opi. facit. l. ſi pater. §. ſi. ĩ. eo. Nam cauſe cognitionem requirit emancipatio ſicut inſinuatio, vt hic, ꝛ tamen poteſt fieri coram ſe, vt ibi dicitꝛ.
h ¶ Quero[h] nunquid † tabellio de facto ſuo pro ſe poſſit cõfice-
4 re inſtrumẽtum? * Et videtꝛ ꝙ ſic vt hic, qꝛ eſt tanquam officia-
* lis, ꝛ eius vicem ſuſtinet. Item eſt etiam tanquã priuata perſona, vnde poſſet vicem duorum ſuſtinere, vt hic. ꝛ l. ſeq. In con-
i trariũ tenet Gul.[i] Nam tabellio equiparatꝛ teſti. vt l. Domitius. ĩ. de teſt. ſed in facto proprio, nullus põt eſſe teſtis, vt l. oĩbus. C. de teſti. ꝛ l. nullus. ĩ. de teſtib. Item diceretꝛ author in re propria, qꝺ eſſe non debet, vt ĩ. de autho. tuto. l. ꝙ dicimus. cum ſit ad eius vtilitatem, maxime cum ad eum recurratꝛ pro fide ſui inſtrumenti, vt l. ſi quis decurio. C. de fal. Nõ inquãtũ facit inſtr̃m pro ſe, ei non ſtatꝛ, ſi autem ꝯ ſe, ei ſtatꝛ, vt ĩ. de contra tabu. l. non putauit. §. ſi quis ſua. Idem tenet Dy. in l. j. §. j. ad legem Cor. de fal. hoc tenet Pet. in l. Publia. in ſi. ĩ. depo.
k tamen glo. in ſi. facit ꝯ opi. Dy.[k] ꝛ Gul. in glo. parua. Nam ibi dicitur, ꝙ in totum debet approbari, non tamen poteſt approbari inquantum facit pro ſe, ꝛ inquantum facit ꝯ ſe, non, niſi velles opinionem iſtorum defendere, qꝺ aliud ſit in tabellione officium gerente, quam in alijs perſonis, cum ei maior fides adhibeatur quam priuatis. Nam cum aduerſarius, non habeat aliam probationem pro ſe, niſi illam aduerſarij confeſſionem, ſicut eam pro ſe approbat, ita ꝛ contra ſe. Facit ad p̃dicta qꝺ no. in l. ij. ꝛ ꝙ ibi no. per Cy. C. de do. ante nup. ꝛ p eun-
5 dem. in l. j. in xij. q. C. de confeſ. ꝛ ibi plene. Quero plures † ſunt facti electores ad eligendum vnum rectorem, an poſſint vnum
l ex ſe eligere?[l] vide glo. in l. plane. ĩ. qꝺ cuiuſ. vni. no. Secus ſi vni eſſet commiſſa electio, qꝛ ſeipſum eligere non poteſt, vt no. per glo. ꝛ docto. ibi.

Addi-

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN